A°. 1858. N°. 260.

Opregte Donderdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 4 November.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs : *ƒ* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 31 October.

Morgen komt het Hof van Ischl in deze residentie terug. Eerstdaags vertrekt de Keizer naar Praag, om tegenwoordig te zijn bij de onthulling van het gedenkteeken ter eere van den maarschalk *Radetsky.*

— De aandrang van personen, die hunne oude zwanzigers voor goede prijzen tegen nieuwe oostenrijksche munt begeeren te verwisselen, is bij de Bank zoo groot, dat men de wacht heeft moeten versterken om de orde te bewaren.

BERLIJN, 2 November.

De in Pruissen gevoerde staatkundige strijd is met de instelling van het regentschap nog niet beslecht. Van de zijde der vrijzinnige partij is beweerd, dat de in functie zijnde ministers hunne betrekkingen behoorden neder te leggen, ten einde den Prins-Regent op dergelijke wijze de vrije hand te laten, om een nieuw bewind naar welgevallen interigten. Van den tegen overgestelden kant is beweerd, dat de ministers, met dergelijken maatregel, hunne bevoegdheid zouden te buiten gaan, en dat zij het besluit van den Regent behoorden aftewachten.

De ministers hebben gemeend, een middenweg te moeten inslaan. Zij hebben het, met het oog op de aanstaande algemeene verkiezingen, pligtmatig geacht, om den Regent een programma hunner staatkundige denkwijze aantebieden, opdat de Vorst zelf zoude kunnen oordeelen, of hetzelve met zijne inzigten strookte. Dit moet reeds hebben plaats gehad, en het besluit van den Regent dienaangaande wordt met veel belangstelling te gemoet gezien.

Intusschen zijn de prins van *Hohenzollern Sigmaringen* en de heer *v. Schleinitz*, met den telegraaf, herwaarts ontboden, en hebben er conferentien van den Prins-Regent met den prins *van Hohenlohe Ingelfingen* en den heer *v. Auerswald* plaats gehad, die de aandacht nog al hebben opgewekt.

VAN DEN RIJN, 2 November.

Men beweert, dat tusschen Oostenrijk en Pruissen wordt onderhandeld over de ten aanzien van Denemarken te nemen maatregelen, en dat Pruissen zeer gestemd is voor het aannemen van het beginsel om in dat opzigt aan de executoriale commissie de vrije hand te laten.

PARIJS, 1 November.

Het blijkt thans uit officiële portugesche berigten, dat ook aan de bevolking van Portugal de bepaalde mededeeling is gedaan der bijlegging van het geschil, ontstaan ter zake van de *Charles-Georges.* De deswegens bekend gemaakte nota houdt in, dat de ministers van Koning *Pedro* aanvankelijk hebben geweigerd om de zaak aan de kennisneming der regterlijke overheid te onttrekken, en daarna hebben voorgesteld om de bemiddelende tusschenkomst interoepen van eene door den Keizer der Franschen aantewijzen mogendheid. Voorts wordt mededeeling gedaan van het *ultimatum* van graaf *Walewski*, waarbij werd gevorderd de teruggaaf van het in beslag genomen vaartuig, en het in vrijheid stellen van den gezagvoerder van dat schip, vier-en-twintig uren nadat de fransche oorlogschepen den Taag zouden hebben verlaten, en voorgesteld de bemiddelende tusschenkomst van den Koning der Nederlanden voor de vaststelling van het cijfer der schadevergoeding; met de verklaring dat, ingeval van weigering dezer voorstellen, de diplomatieke betrekkingen afgebroken, en de afdoening der zaak aan den bevelhebber der fransche zeemagt op den Taag, den vice-admiraal *Lavaud*, opgedragen zouden worden.

Daarop had de portugesche Regering verklaard, dat zij, ofschoon bij de overtuiging van haar goed regt volhardende, maar tevens de onmogelijkheid inziende om dat regt te handhaven, tegenover de natie de zware verantwoordelijkheid op zich nam om toetegeven aan de zeer bepaalde en stellig uitgedrukte fransche eischen; — dat zij, nu de bemiddeling omtrent het vraagstuk van het regt, het eenige waarin de nationale waardigheid was betrokken, was ter zijde gesteld, het aan Frankrijk overliet om ten aanzien van de schadevergoeding zoo te handelen als het zou vermeenen te behooren; zullende zij op dat punt toegeven, even als zij ten aanzien van de andere eischen voor de overmagt van Frankrijk bukte.

Het officiële te Lissabon uitkomende dagblad voegt daar nog bij, dat in dien zin is gesteld eene nota, welke op 23 October door den portugeschen minister van Buitenlandsche Zaken is gezonden aan den franschen gezant te Lissabon. Al de bescheiden betreffende deze aangelegenheid zullen aan de portugesche Kamers worden medegedeeld.

Men maakt de aanmerking, dat thans, nu de portugesche Regering heeft gesproken, alle verdere toelichting als overbodig kan worden beschouwd, en het vreemd is, dat er nog fransche bladen worden gevonden, die blijven volhouden, dat de bewindslieden te Lissabon niet overtuigd zijn geworden door de door Frankrijk overgelegde stukken en de te goeder trouw en opregtelijk afgelegde verklaringen, dat de *Charles-Georges* onwettig was in beslag genomen; — dat zij dan ook uit een gevoel van billijkheid en regtvaardigheid, 't welk allezins prijzenswaardig is, hebben toegegeven aan de fransche vorderingen; — eindelijk, dat zeer ten onregte wordt beweerd, dat Portugal heeft geprotesteerd, onder verklaring, dat het alleen bukte voor het geweld. — Er worden, zooals wel te naauwernood vermelding behoeft, personen gevonden, die de door Frankrijk tegenover het zwakkere Portugal aangenomene houding zeer afkeuren, en beweren, dat het gebeurde niet zal strekken om de keizerlijke Regering te verhoogen in de oogen van het overige Europa.

— In der tijd is melding gemaakt van een belangrijk regtsgeding, 't welk ter zake van het vermoorden van zekeren *Pechard*, te Caen, in Normandije, is gevoerd geworden. Een der hoofd-misdadigers, een Israëliet, genaamd *Gugenheim*, is te dezer zake tot altijddurenden dwangarbeid veroordeeld geworden, en zijne kinderen zijn geplaatst in een gesticht te Caen, waar zij door Hospitaal-zusters zijn gedoopt en verder worden onderwezen. De opperrabijn te Parijs, van het gebeurde onderrigt, heeft onverwijld de tusschenkomst der burgerlijke overheid ingeroepen, en gevorderd dat de kinderen van *Gugenheim* zouden worden overgebragt uit het katholieke weeshuis naar een israëlitisch gesticht. Het gouvernement heeft, na de inlichtingen te hebben ingewonnen van den prefect in het departement van de Calvados, gelast, dat onverwijld aan het verlangen van den israëlitischen geestelijke zou worden voldaan, niettegenstaande de vader der kinderen door zijne veroordeeling moest worden geacht alle regten op dezelve te hebben verloren.

— Het is de aandacht niet ontgaan, dat de dezer dagen in Algerie aangestelde hoofd-ambtenaren zijn òf gewezen redacteuren van *la Presse,* òf zeer vertrouwde vrienden van den heer *Emile de Girardin*, den voormaligen hoofdbestuurder van dat dagblad.

PARIJS, 2 November.

Eene alhier uit Rome ontvangene telegrafische depeche, de dagteekening voerende van 31 October, houdt in, dat de Paus tot het besluit is gekomen om de bepalingen der kanonnieke wetten, betreffende den doop van israëlitische kinderen, te wijzigen.

Van eene liberale zijde wordt thans reeds dienaangaande aangemerkt, dat zulks weder een afdoend blijk zou opleveren van de kracht der publieke opinie, welke zelfs de meest behoudende en reactionaire Regeringen op den duur niet kunnen trotseren. Geen gouvernement heeft meer zoodanig karakter dan het pausselijke, en het gebeurde met den jongen *Mortara* heeft daarvan weder ten bewijze gestrekt. Niettemin is dat gouvernement genoodzaakt om den stroom van den algemeenen vooruitgang te volgen.

— HH. MM. zijn gisteren naar Compiègne vertrokken, vergezeld, onder anderen, door de generaals *Fleury* en *Espinasse.* Heden voormiddag zou reeds eene groote jagtpartij plaats hebben in het woud bij die stad.

— De generaal *de Salles* is gisteren overleden, na een zeer hevig lijden. Hij is volkomen bij kennis gestorven en heeft in zijne laatste oogenblikken nog gevraagd naar den toestand van zijnen schoonbroeder. De echtgenoot van den graaf *Chananeilles*, die den generaal geen oogenblik heeft verlaten, is eene dochter van den heer *Las Casas*, den schrijver van *le Mémorial de Ste Hélène.*

De graaf *de Chananeilles* zal naar Ivry bij deze hoofdworden overgebragt, opdat hij zooveel mogelijk zal worden verwijderd van eene plaats, welke voor hem niet dan de treurigste herinneringen kan hebben. De commandant *Favé* is gelast om de weduwe van den generaal de betuiging van 's Keizers leedwezen overtebrengen.

— De oostenrijksche gezant, de baron *von Hubner*, is alhier ter stede teruggekomen. Men verdiept zich in gissingen omtrent zijne reis, even als omtrent het doel van den togt naar den Rijn, welke dezer dagen is ondernomen door de belgische ministers, den heer *Rogier* en den baron *de Vrière.*

— Graaf *de Montalembert* zou, volgens het loopende gerucht, er over denken om zich te doen verdedigen door den advocaat *Jules Favre*, den bekenden democraat.

LONDEN, 1 November ('s avonds).

De Regering heeft heden een telegram van Malta ontvangen en bekend gemaakt, waarin het volgende, als de hoofdinhoud van de te Suez aangebragte tijdingen uit Bombay van 10 October, wordt opgegeven:

„ *Tantia Topee*, die weinige dagen na zijne vorige nederlaag Sironje (in Midden-Indie) bezette, is op de nadering van detachementen onder bevel van den generaal *Michel* en den kollonel *Smith*, van daar gevlugt en marscheert nu in de rigting van Chandres.

„ In verscheidene streken van Oude hebben levendige gevechten plaats gehad, welke alle geëindigd zijn met het geheel verslaan van den vijand. Aan onzen kant zijn daarbij geringe verliezen geleden.

„ De nieuwe veldtogt is nog niet begonnen; maar lord *Clyde* (sir *C. Campbell*) is van Allahabad naar Cawnpore vertrokken, om verder naar Lucknow opterukken. Intusschen verwoesten de opstandelingen, die gezegd worden in grooten getale rond te zwerven, het land. Overal, waar geene troepen van ons geposteerd zijn, worden de inwoners vreesselijk door hen gekweld."

Een door het bestuur der O. I. Compagnie bekend gemaakt telegr. berigt meldt buitenden, dat de generaal *Mitchell* met het commando der britsche krijgsmagt in Rajpootana en in Midden-Indie belast was; dat het, met uitzondering van eene onbelangrijke woeling in Khandeish, in het presidentschap Bombay rustig was, en dat het 46ste reg. inf., benevens de linker vleugel van het 91ste reg., in de laatste dagen over Suez te Bombay waren aangekomen.

— De gisteren met de *Canada* te Liverpool aangebragte tijdingen uit Nieuw-York van 21 October melden, dat de verkiezingen, die in de laatste dagen in de Staten Pennsylvania, Ohio en Indiana hadden plaats gehad, ten voordeele van de republikeinsche partij, en dus ten nadeele van de thans in de Ver.-Staten aan het bestuur zijnde democratische partij, waren uitgevallen. — In de zuidelijke Staten heerschte de gele koorts nog hevig; maar men hoopte, dat deze ziekte, waaraan nu zeer vele personen stierven, met het koudere jaargetijde zou ophouden.

Volgens de laatste berigten van Trinity-baai, op Nieuwfoundland, waren de pogingen om door krachtiger electrische werktuigen den atlantischen telegraaf te doen werken, tot dus ver vruchteloos gebleven. Intusschen had men met veel belangstelling te Nieuw-York vernomen, dat het britsche gouvernement voornemens was om op eigene hand in het volgende jaar een electrischen telegraaf tusschen Ierland en Nieuwfoundland daartestellen. Dat gouvernement had namelijk, voor dat de werking van den bestaanden kabel ophield, eenige malen de belangrijke voordeelen van dergelijk middel van versnelde gemeenschap met zijne noord-americaansche bezittingen ondervonden, en diensvolgens besloten om zich, ofschoon dan ook met groote opofferingen, die voordeelen ook voor het vervolg te verzekeren.

Voorts wordt in deze berigten gemeld, dat de strijd, welke onlangs in Mexico tusschen de troepen van de generaals *Vidauri* en *Miramon* heeft plaats gehad, en waarbij de eerstgenoemde eene zeer gevoelige nederlaag heeft geleden, vier dagen geduurd heeft. *Vidauri* was naar Monterey teruggetrokken, doch maakte aanstalten om zijne tegenpartij op nieuw een veldslag aantebieden.

— De met de *Atrato* aangebragte west-indische tijdingen, loopende tot 17 October van St. Thomas, behelzen geen belangrijk nieuws. Op St. Lucia had het suikerriet op sommige plantagien veel door de droogte geleden.

— De verzekering van een der half-officiële fransche bladen, dat de fransche Regering niet voornemens is het invoeren van „vrije landverhuizers" uit Africa in hare kolonien te doen ophouden, heeft hier een onaangenamen indruk gemaakt, ofschoon daarbij tevens de verklaring gevoegd is, dat men maatregelen zou trachten te nemen om de misbruiken, welke bij die landverhuizing misschien plaats hebben, te doen ophouden. Hetgeen bij die mededeeling door het fransche blad beweerd wordt, dat het bedoelde vervoer van negers „een vooruitgang op den weg der menschelijkheid is, omdat de neger-koningen een groot aantal hunner onderdanen, indien deze geene gelegenheid vonden om als landverhuizers te vertrekken, om 't leven zouden laten brengen", wordt hier voor 't minst als zeer twijfelachtig beschouwd. De jongste mededeelingen van den bekenden africaanschen reiziger dr. *Livingstone* zijn met die opgaaf geheel in strijd.

— De portugesche Regering heeft in het officiele dagblad van Lissabon eene opgaaf gedaan van het gebeurde met het schip *Charles en George* en van het daaruit met het fransche gouvernement outstane geschil, alsmede van de wijze, waarop deze zaak ten einde gebragt is. Deze mededeeling [zie haren hoofd-inhoud hierboven onder Parijs] bevestigt de opgaaf, dat de portugesche Regering, zoowel ten aanzien van het hoofdpunt van het geschil, te weten het regt tot aanhouding van het schip, als ten aanzien van de bepaling der als schadeloosstelling gevorderde geldsom, voor de overmagt van Frankrijk heeft gebukt, zonder in 't minst te erkennen dat het ongelijk aan hare zijde was.

Een bijzondere brief uit Lissabon, door de *Times* medegedeeld, meldt, dat daar eene sterke ontevredenheid over het britsche gouvernement heerscht, omdat het Portugal in het geschil met Frankrijk niet ondersteund heeft. Naar men verzekerde, had lord *Malmesbury* zich er toe bepaald om de portugesche Regering aanteraden om zoodra mogelijk aan het geschil een einde te maken, door toetegeven aan de vorderingen van Frankrijk. De ontevredenheid jegens het engelsche bewind was te sterker omdat het juist Engeland was, hetwelk Portugal had aangespoord om het voeren van slavenhandel te beletten.

— De *M. Herald*, het orgaan van het tegenwoordige ministerie, behelst heden een hoofd-artikel over het nu geëindigde geschil tusschen Frankrijk en Portugal, waarin het volgende voorkomt:

„ Wij meenen te kunnen verzekeren, dat Portugal ons gouvernement niet om bescherming gevraagd heeft. Portugal heeft den eenigen weg ingeslagen, die eenen onafhankelijken en beschaafden Staat waardig was. Toen het geschil met Frankrijk eene ernstige gedaante verkreeg, heeft de portugesche Regering, gedachtig aan de waarde van het parijsche protocol van 14 April 1856, het britsche gouvernement verzocht, vriendschappelijk tot vereffening van het geschil bij het fransche gouvernement werkzaam te zijn. Aan dit verzoek is terstond voldaan. Het britsche gouvernement heeft bij het fransche vertoogen gedaan om het te doen gevoelen, dat bemiddeling in deze zaak verstandig en regtvaardig zou zijn; maar wij moeten het met leedwezen zeggen, dat de fransche ministers geweigerd hebben, dien weg inteslaan, op grond, dat de zaak een punt van eer betrof, hetwelk de tusschenkomst eener derde partij niet toeliet.

„ De britsche minister kon een anderen weg hebben ingeslagen, namelijk de Kanaal-vloot naat Lissabon hebben gezonden, en verklaard hebben, dat Portugal niet genoodzaakt zou worden om het fransche schip terugtegeven, om het even of dit teregt of ten onregte was aangehouden; en indien de *Donauwerth* en *Austerlitz* eenigen tegenstand hadden geboden, zou het deze schepen hebben kunnen doen vernielen. Maar de Portugezen zouden ons gesmeekt hebben, hen niet op zoodanige wijze te helpen.

„ Wij hebben nooit geschroomd, het door Frankrijk aangenomen stelsel der neger-landverhuizing uit een zedelijk en staatkundig oogpunt aftekeuren. Lord *Malmesbury* en de minister, die hem bij het departement van Buitenl. Zaken vervangen heeft, hebben dat stelsel zoowel in diplomatieke nota's, als in het Parlement, bestreden, zoo zelfs, dat zij gevaar hebben geloopen deswegens met het fransche gouvernement in ernstig geschil te komen. Dagbladen van verschillende partijen hebben opmerkzaam gemaakt op de gevaren, waaraan de vrede door die zaak is blootgesteld; maar het publiek is nog niet met al de moeijelijkheden van het vraagstuk bekend. Volgens

het volkenregt is slavenhandel een regtmatige handel, en heeft geene natie het regt om zelf een erkend en met negers beladen slavenschip eener andere natie aantehouden, indien het regt van onderzoek en aanhouding niet bij tractaat wederkeerig vastgesteld is. Daarop komt het vraagstuk neder. Het fransche gouvernement verklaart, dat er geen tractaat met ons of met Portugal bestaat, hetwelk onze kruissers regt geeft om schepen, onder de fransche vlag varende, aantehouden, en dat het zelf de politie over zijne schepen zal uitoefenen. Van deze stellingen uitgaande, heeft het fransche gouvernement eene „landverhuizing van vrije negers" op 't touw gezet, en plaatst het een agent aan boord van zijne emigratie-schepen. Hierdoor worden die schepen gelijk gesteld met gouvernements-schepen, even als oorlogs-vaartuigen, en de tegenwoordigheid van den gouvernements-agent verbiedt den bevelhebber van den kruisser, die zulk een schip ontmoet, om ten aanzien van hetzelve de maatregelen te nemen, welke hij zou mogen nemen, indien het een privaat schip was. De tegenwoordigheid van den agent van het gouvernement stelt het fransche schip gelijk met het fransche gouvernement zelf. Uit dien hoofde komt het ons voor, dat, in het geval van de *Charles-Georges*, de portugesche kruisser, toen hij den franschen agent aan boord van dat vaartuig vond, zijne Regering van het voorval had moeten verwittigen, en dat deze laatste langs den diplomatieken weg hare vertoogen had moeten doen. Het aan een anderen Staat toebehoorende schip mogt niet maar zoo dadelijk verbeurd verklaard worden. Uit een zedelijk oogpunt kunnen wij de handeling van het fransche landverhuizers-schip niet verdedigen, maar wij meenen, dat Frankrijk het regt aan zijnen kant heeft. Wij herhalen het echter, dat Frankrijk een grooten staatkundigen misslag begaan heeft, door het eerst van alle mogendheden zich niet te houden aan de bij het protocol van April 1656 vastgestelde beginselen."

BRUSSEL, 2 November.

Gisteren is de heer *Barrot*, met zijne echtgenoot, van hier naar Parijs teruggekeerd. Niettegenstaande het vroege ochtend-uur, waarop de trein naar de fransche hoofdstad vertrok, hadden de meeste leden van het hier gevestigde corps-diplomatique met hunne echtgenooten zich begeven naar het stations-gebouw, ten einde afscheid te nemen van de vertrekkenden, die in hooge mate de algemeene achting hebben gewonnen.

— Het clericale hoofdorgaan *le Journal de Bruxelles* behelst eene beschouwing over den toestand van het tegenwoordige liberale ministerie, waarin wordt uiteengezet, dat het gezag der Regering vermindert, naar gelang de democratische stroom aanwast. Volgens den clericalen publicist, wordt de Kamer geheel beheerscht door de clubs, de dagbladen en de straat-politieken, en is het tijdstip niet ver af, dat de koninklijke magt genoodzaakt zal zijn om tegen wil en dank besluiten te teekenen, die door de Kamers officieel zijn geratificeerd, na elders officieus te zijn vastgesteld.

Volgens het *Journal de Bruxelles*, zal weldra in de Kamer worden beraadslaagd over het verpligtend maken van het onderwijs, waarop van de zijde der delibererende clubs ten sterkste wordt aangedrongen, en zal dan de onmagt van het ministerie eerst duidelijk blijken. De meerderheid van hetzelve is zeer tegen dien maatregel gestemd, die dan ook regtstreeks strijdt met het constitutioneele beginsel der vrijheid van onderwijs. Verklaart het bewind zich tegen het voorstel, dan zal eene scheuring ontstaan tusschen de groote liberale partij, en zal het ministerie zich niet staande kunnen houden dan door de ondersteuning van de katholieken, die het verpligte onderwijs steeds nadrukkelijk hebben bestreden. Dan zal men welligt terugkomen tot de Unie van 1830, door het voornaamste ministeriële orgaan nog zeer onlangs bestempeld met den naam van: „*eene overgroote mystificatie*."

's GRAVENHAGE, 3 November.

Bij besluit van 1 Nov. heeft Z. M. 1°. aan dr. *J. Visscher*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid der prov. commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt te Groningen; 2°. tot lid dier commissie benoemd dr. *J. Bosman Tresling*, te Winschoten.

— Bij kon. besluit van 29 Oct. is benoemd tot ontvanger der in- en uitg. regten aan het expeditie-kantoor Strijbeek (Noord-Brabant), de heer *G. van Heusden*, thans surn. der dir. bel., in- en uitg. regten en acc. in Noord-Holland.

Bij kon. besluit van 30 Oct. is het ontvangkantoor der dir. bel. en acc te Minnertsga opgeheven en vereenigd met dat te St.-Jacobi-Parochie, onder voortdurend beheer van den ontv. *J. Tamson*.

— Aanstaanden woensdag 10 November zullen de leden der Tweede-Kamer in de Afdeelingen een begin maken met het onderzoek van de voordragt ter goedkeuring van eenige artikelen der verleende concessie voor den aanleg van den Noorder-spoorweg.

— Gisteren namiddag heeft op het paleis van Z. K. H. den *Prins van Oranje* een groot diner plaats gehad.

— Z. M. heeft benoemd tot burgemeester van Muiden en Weespercarspel den heer *C. Lamaison*; tot pl. verv. kantonregter te Nieuwer-Amstel den heer mr. *D. de Leao Laguna*, en tot pl. verv. kantonregter te Naarden den heer mr. *C. van Pellecom*, burgemeester te 's Graveland.

— De voorloopige verslagen, nopens de *zesde* en *zevende* hoofdstukken van de staatsbegrooting, betreffende de eeredienesten, zijn den 30sten October vastgesteld.

Uit deze verslagen blijkt, dat het vraagstuk der opheffing van deze departementen, zoowel in 't belang van eene wenschelijke bezuiniging, als van dat der verschillende kerkgenootschappen zelve, in de Afdeelingen der Tweede Kamer weder ter sprake is gebragt. Eene opheffing dezer departementen is echter bij die gelegenheid ernstig bestreden. Men heeft daarbij doen opmerken, dat bij meer dan één kerkgenootschap nog reglementen zijn vast te stellen, en dat zulks bezwaarlijk kan plaats hebben, zonder overleg met het staatsgezag, door een minister vertegenwoordigd.

Inzonderheid is, in het belang van de r. k. gezindheid, op het behoud van een afzonderlijk ministerie door velen aangedrongen, omdat soms blijken voorkomen, dat de inzigten, wenschen en behoeften van dat gedeelte der bevolking niet zoo goed bij hoogere en lagere besturen bekend zijn, als men zou kunnen verlangen, en dat men, al ware het om die reden alleen, er prijs op moet stellen, dat in den Raad van ministers steeds iemand worde gevonden, welke, deswegens naar behooren ingelicht, daar, waar dit pas geeft, eene raadgevende of waarschuwende stem kon doen hooren.

Nopens het *zesde* hoofdstuk wenschen eenige leden te vernemen, hoe de tegenwoordige ministers denken over de reserven, met welke het algemeen reglement voor de Hervormde Kerk is goedgekeurd, en of zij dezelve alsnog van kracht beschouwen.

Voorts heeft men gemeend, der Regering in bedenking te moeten geven, of zij, in 't belang van de zelfstandigheid der kerkelijke gemeenten, niet eens vooral van het uitoefenen van het regt van collatie zoude behooren aftezien.

Verder is van de Regering verlangd, dat zij het stelsel zal kenbaar maken, 't welk zij meent te moeten volgen in het verleenen van jaarwedden voor walsche predikanten, bij het ontstaan van vacaturen bij kerkelijke gemeenten, die geacht kunnen worden geene behoefte aan de vervulling eener predikants-plaats te hebben, — en of zij zich nog gebonden rekent door het arrest van den Hoogen-Raad van 1848.

— Het voorloopig verslag van de rapporteurs der Tweede Kamer over de voorgestelde wet op de middelen om in de uitgaven der staatsbegrooting over 1859 te voorzien, is den eersten November vastgesteld.

Uit hetzelve blijkt, dat daarbij twee punten in aanmerking zijn gekomen. Het eerste betreft de raming der uitgaven. Eenige leden meenden dezelve als te hoog te moeten aanmerken, en achtteden zulks in strijd met eene wijze behoedzaamheid, vermits eene onvoorziene ramp, of eene onverwachte gebeurtenis in het buitenland, welke nadeelig op de opbrengst der belastingen kon terugwerken, het sluiten der begrooting, waaraan en te regt zoo veel waarde wordt gehecht, in de waagschaal zou kunnen stellen. — De meeste andere leden hebben zich geenszins met die bedenking vereenigd, en begrepen, dat te voren de opbrengsten steeds te laag zijn geraamd, en daardoor eene onjuiste voorstelling is gegeven van den staat der geldmiddelen. Daarop is geantwoord, dat men altijd binnen de perken behoort te blijven eener welbegrepene voorzigtigheid; — dat de voorgestelde begrootingen wel sluiten met eene bate van *f* 960,000, maar dat de minister zelf heeft erkend, dat deze bate, bij het tot stand komen der voorgestelde wijzigingen in het belasting-stelsel, tot *f* 17,000 zoude kunnen inkrimpen, en dat men alsdan zich eene te hooge raming ligtelijk zou kunnen beklagen.

Het tweede punt betreft het voorstel om de *f* 3,800,000, welke uit de koloniale middelen vereischt worden, om de begrooting te doen sluiten, aantewijzen op de reeds *verkregene* baten over het loopende jaar, en niet op de toekomstige voor een volgend jaar. Terwijl de meeste leden dit eene verbetering achtteden, waren er, die dit voorstel strijdig rekenden met het belang onzer geldmiddelen, en die meenden, dat, indien eenmaal wordt aangenomen, dat alles wat van de koloniale middelen overblijft, onder de inkomsten van een volgend jaar zal worden opgenomen, de aandrang tot het afschaffen van belastingen en het aanleggen van groote werken ten koste van den Staat onweêrstaanbaar zal worden, en dat buitendien de Staat daardoor een belangrijk gemis aan renten zal lijden, vermits groote kapitalen gedurende een geruimen tijd renteloos in 's Rijks kas zullen moeten blijven.

Deze leden hebben verder gemeend, dat het voorstel niet van inconsequentie is vrij te pleiten, omdat het niet wordt toegepast op de *f* 9,800,000, die voor de rente-betaling uit de koloniale middelen moeten worden geleverd.

Op deze bedenkingen is geantwoord, dat staatswijsheid nimmer het bewimpelen van een voordeeligen financiëlen toestand kan gebieden, en dat op het bedoelde bedrag voor de rente-betaling uit de koloniale middelen even vast kan worden gerekend, als op de jaarlijksche uitkeering, welke Belgie is opgelegd.

— Bij de Tweede-Kamer zijn van Regeringswege ingediend drie ontwerpen, strekkende ter afschaffing van de slavernij in de west-indische bezittingen.

Het doel dezer ontwerpen is het behoud van den bestaanden toestand, voor zoover dit vereenigbaar is met den vrijen wil van meesters en slaven, en het daarstellen van een staat van zaken, onder welken de vrijgemaakte slaven als vrijwillige arbeiders kunnen verblijven op de plantagien, aan welke zij door geboorte en gewoonte gehecht zijn.

Het overbrengen van geheele slaven-bevolkingen naar te scheppen landelijke gemeenten is alzoo geheel vervallen. De Regering heeft gemeend het aan de keuze der eigenaren te moeten overlaten, of zij hunne gronden, met de slaven, zouden willen afstaan, ten einde aldus zooveel mogelijk aan aller wenschen te voldoen en het welzijn der kolonie het meest te bevorderen. De prijs voor dien afstand zoude worden geregeld naar den aard der gronden.

De vrijgemaakte slaaf zoude de kosten daarvoor niet behoeven te vergoeden, en van zijnen regtstoestand na de emancipatie wordt niet gewaagd.

De schadeloosstelling zoude worden betaald voor een derde in geld, en voor twee derden worden gestort te eene te Paramaribo te stichten Bank, bestemd voor de stoffelijke instandhouding en ontwikkeling der kolonien, door het voorschieten van kapitalen, het bevorderen der immigratie, het verstrekken van voorschotten op producten en het te gelde maken van dezelve op de minst kostbare wijze. Voor den losprijs is een maximum aangenomen, naar den grondslag van den ouderdom.

De kosten van dezen maatregel worden berekend op *f* 13,588,670; — en alzoo 3 millioenen minder dan bij het voorgaand ontwerp.

— Dezer dagen is de Werra-spoorweg van Eisenach tot Coburg voor de openbare dienst geopend.

— Gedurende de maand October zijn over den Holl. Spoorweg vervoerd 98,039 reizigers; is daarvoor ontvangen *f* 80,877; voor goederen *f* 17,096, en in 't geheel in tien maand. *f* 1,034,087.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 3 November. Den 2den dezer in Texel binnengekomen: *Carolina*, Duncan, Sunderland; *Johanna*, Veldhuis, Nerva; *Fortuna*, Steenhagen, Riga; en uitgezeild: *Cornelia & Henriette*, van der Mey, Melbourne; *Stad Gouda*, Breuning, Soerabaija; *Jane Henderson*, Galt, New-Orleans; *Cornelia Wilhelmina*, Hocksma, Syra; *Alida*. Brouwer en *Marchiena Rosetta*, Koning, beide naar Triest; *Libra*, Giezen, Napels; *von Laffert Gerlitz*, Engell en *Mercedes*, Thomovich, beide naar Cardiff; *Joan Melchior Kemper*, Salm, Liverpool; *Janna Lukkina*, Bontekoe en *Pioneer*, Peebles, beide naar Dublin; *Joachim August*, Schlee, Newcastle.

Den 2den dezer in Helvoet binnengekomen: *Valetta*, Monager, Newjork; *Belen*, Alvarez, Santander; de stoomb. *Louise*, Grangemouth; *Proven*, Ohlsen en *Spey*, Stronach, beide van Archangel; *Bougina*, Koster, St. Petersburg; *Alida Catharina*, van der Wall, Arendsburg; *Frithiof*, Hansen, *Hendrika*, Huisman en *Antoinette*, Larsen, alle 3 van Riga; *Hendrika Hillechiena*, Kuyper, *Hermanna Wilmink*, Wilmink en *Raske Bonde*, Amondsen, alle 3 van Libau; en uitgezeild: *Speculant*, van Wachtendonk, Fernambuck; *Gouverneur Schomerus*, Knegt, Kust van Gninea: *Hendrik Jan Nassau*, Roelfsema, Konstantinopel; *Wijbrandus Udo*, Kiers, Cevita Vecchia; *Alcyon*, Moisy, St. Brieux; de stoomb. *Bordeaux*, Havre; *Schiedam* en *Loevestein*, Vonk, beide naar Londen; *Vrouw Clara*, Staal, Cardiff; *Alfa*, Rouw, Newcastle; *Vivid*, William, Sunderland; *Otto*, Rotgans, Hartlepool. Wind o. n. o.

Voor 11 Sept. te Macao binnengekomen: *per Aspera ad Astra*, Admiraal, Rangoon.

AMSTERDAM, 2 November. Het schip *Zaanstroom*, kapt. Schaap, van Amoy te Sourabaija aangekomen, heeft, volgens brief van den kapt., 1 Julij, bij het eiland Formosa, in de Chinesche-zee, gestoten en daarbij twee ankers en trossen verloren; 5 dito had het een' hevigen typhoon doorgestaan en daardoor de marszeilen en kluiver verloren en de raa gebroken. Men zou het schip te Sourabaija op de sleephelling halen, om het natezien, doch de kapitein dacht dat het niet veel geleden had.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 November. *Tarwe* en *Rogge* onveranderd; 133 ℔ j. b. Pools. *f* 330; 135 ℔ Kub. *f* 305; 127 ℔ o. Rijn *f* 240; 131 ℔ j. Bovenl. *f* 282; 126 ℔ j. Gron. *f* 240. — *Rogge*: 127 ℔ Pruiss. *f* 191; 125 ℔ dito *f* 187; *f* 188; 123 ℔ Odessa *f* 180; 118, 119, 120 ℔ Petersb. *f* 174, *f* 176, *f* 178; 116 ℔ dito *f* 170. — *Garst* zonder handel. — *Koolzaad* williger; Deens. *f* 426; op 9 vat, dad. *f* 450; Nov. *f* 453; Dec. *f* 459; April *f* 468.

AMSTERDAM, 3 November. *Raapolie* williger; ord. cond. *f* 43[illegible]; vliegend *f* 42¼; p° Dec. *f* 42¼ à *f* 42; p° Mei 1859 *f* 4[illegible] *f* 42¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31½; vliegend *f* 30¼; p° Dec. *f* [illegible] p° Maart *f* 30½; p° April *f* 30¾; p° Mei *f* 31. *Hennepolie* ord. cond. *f* 37¼.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

3 *November* 1858. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	106½	—	—
Ned. Bank 4 "	170	—	—
W. Schuld 2½ "	63 13/16	64¼	—
" . 3 "	75¾	13/16	—
" 4 "	98⅓	3/16	—
Amort. Sd. 3 "	91⅞	92	—
Handl. Ms. 4½ "	142	⅛	—
O. I. Leen. 4 "	—	—	—
Holl.-Spw. . .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ "	101⅛	—	—
M. Weldd. 4 "	63	-	
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
" *Rots.* 2½ "	—	—	—
FRANKRIJK.			
Certif.....3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig.....1½ p	29 15/16	30	-
" ....3 "	45 9/16	⅝	—
" Bin. 3 "	40 11/16	41 1/16	—
Am.-Schuld	10⅝	¾	—
Bew. Coup.	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig.....3 p	46	1/16	—
" 1856. 3 "	44 13/16	⅞	—
" Uitgest..	29¼	⅝	—
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	105½	⅝	—
" 5 "	103⅜		—
Certif. Obl. 5 "	90¾	91⅛	—
" " 4 "	85¼	½	85⅜
" *Stglts* 4 "	85⅛	¼	—
" N. 4 "	—	—	—
" 54 5 "	—	—	—
" 55. 5 "	101 11/16	¾	—
" Hamb. 5 "	98⅝	—	-
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	98⅛	—	—
Insch. . 6 "	—	—	—
Cert. . 6 "	65 11/16	¾	-
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	—	—	—
Oblig.....4 p	81 5/16	—	—
PRUISSEN.			
Oblig.....4½ p	—	—	—
Aand. 54. 3½ "	—	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	80½	—	—
" " 4 "	—	—	-
" Met. 5 "	77¾	15/16	—
" r. Amst. 5 "	87	⅛	—
" Nat. 5 "	77 15/16	78⅛	—
" 54. 2½ "	39½	⅝	39⅝
Wener Bank *f*	—	—	—
" . . "	—	—	—
" 4 p		—	—
NAPELS.			
Cert. L. B. 5 p	—	—	-
" *Rots.* 5 "	—	-	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" 3 "	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	100	—	—
" 39. 5 "	—	—	—
" 43. 5 "	—	—	-
" 52. 4½ "	—	—	—
SARDINIE.			
.......5 p	91½	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
" Parijs..	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	14 15/16	15¼	—
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 4½ p	—	—	—
" Uitg. 2½ "	—	—	—
GRENADA.			
Oblig.....3½ "	18⅜	—	—
" Uitg. ..	—	—	—
MEXICO.			
Oblig.....3 p	18½	—	-
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope f*	—	—	—
" Lt. B.	—	—	—
" *Rots.* 6 "	—	—	—
Am. Bankact.	—		—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
" Obl. C.B. 7 "	84 13/16	85	84 13/16
Louisiana 5 p	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 p.	—	—	—

Handelm. contant 142. Russische spoorweg *f* 75; volgefourn. dito 245½; Beijersche dito 41½. De 4½ pc. Russische spoorweg Obligatien 90½. De 5pc. Metall. div. dat. 77½ à ⅝. Beleening 3½. Prolongatie 3½, 4 à 3½. Disconto 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

J. BRASKAMP, *waarnemend President.* IJ. DE KOCK, *Secretaris.*

De beurs was over 't geheel gunstiger gestemd, vooral voor binnenl. fondsen; ook de prijs der 3 pc. spaansche is verbeterd,

WEENEN, 3 November. De 5 pc. metall. 86,30; goud 3.

LONDEN, 3 November. De 3 pc. gecons. resc. 98⅛ à ¼.

PARIJS, 3 November. De 3 pc. renten 73 fr. 25. Spanje 3 pc. 42.

MIDDELBURG, 30 October. De breede kerkeraad der Nederd.-Herv. gemeente heeft het vroeger geformeerde twaalftal, ten gevolge van het bedanken door ds. *J. G. Schuuring*, te Hoorn, voor het op hem uitgebragte beroep, aangevuld met den heer *J. W. P. Feith*, te Heino, en vervolgens uit dat twaalftal het zestal aangevuld met denzelfden heer, waardoor dit bestond uit de heeren: *C. M. van der Weijde*, te Vrouwepolder; *K. F. Ternooy Apel*, te Koog aan de Zaan; dr. *H. P. Berlage*, te Zalt-Bommel; *H. Boonen*, te Noordwijk-Binnen; *C. G. Slotemaker*, te Cats, en *J. W. P. Feith*, te Heino. Daaruit is het volgende alphabetisch drietal zamengesteld: DD. *Berlage*, *Boonen* en *Feith*. Op den 5den Nov. zal het beroep plaats hebben.

Bij de uitgevers der *Haarlemsche Courant* zijn de volgende liefdegiften ingekomen voor de noodlijdenden op Schokland: in een brief met het postmerk Baarn-Eemnes, muntbiljet *f* 10; uit Groningen, muntbiljet *f* 10; van P. C. E. te Leyden een postwissel van *f* 2,50; M. J. te Arnhem, 2 muntb. te zamen *f* 20; A. v. G. te Utrecht, coup. *f* 14,85.

3 November.

25jarige Echtvereeniging van
J. H. BERCKENKAMP Dz.
met
H. HOEK.
KATWIJK A/D RHIJN,
2 November 1858.

*** Getrouwd:
V. DITTLINGER,
1e Luit. bij het 4e Reg. Zwitsers, in dienst van Z. M. den Koning der Beide Siciliën, en
Jonkvr. W. VAN BERESTEYN.
'S HERTOGENBOSCH, 3 November 1858.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *W. J. M. HUMME*, geliefde Echtgenoot van
BATAVIA, W. SPECHT GRIJP.
30 Augustus 1858. Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eenen ZOON *V. T. HERCKENRATH*, Echtgenoot van J. DE FREMERY.
OAKLAND, bij *San Francisco*, 14 September 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' welgeschapen ZOON *M. A. SCHIPPERS*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
WILLEMSTAD, W. MARIS Wz.
den 29sten October 1858.

*** Bevallen van eene DOCHTER *J. G. STUYT — HAARSELHORST.*
PURMERENDE, 30 October 1858.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *H. C. PANNEKOEK*, Echtgenoot van J. KOENIG, Advocaat te ELBERFELD, 31 October 1858.

*** Bevallen van eene DOCHTER *R. MENALDA — HARMENS.*
HARLINGEN, 31 October 1858.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON C. D. D. BONGA, hartelijk geliefde Echtgenoot van
W. L. WENDELAAR.
AMSTERDAM, 30 October 1858.

*** NIJMEGEN, 31 October 1858. Bevallen van een' ZOON *A. C. A. VAN DER KLOES, BACKER.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe *C. L. T. COENEN* geb. *VON PESTEL.*
AMERSFOORT, den 31sten October 1858.

*** Heden beviel door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene DOCHTER *J. A. VERDOORN*, geliefde Echtgenoot van
J. M. BOUVIN,
Notaris.
OOSTERLAND, 1 November 1858.

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *J. G. SCHOLTEN*, geliefde Echtgenoote van C. J. NIJLAND, Onderwijzer.
EPE, den 1sten November 1858.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *S. G. W.* Baronnesse *VAN LIJNDEN*, geboren *LEWE TOT ADUARD.*
ARNHEM, 1 November 1858.

*** Bevallen van eene DOCHTER *J. C. SMINK — TONJES.*
Eenige kennisgeving.
RHEDERSTEEG, 1 November 1858.

*** Heden beviel door Gods goedheid van een welgeschapen ZOON, *HILLEGONDA ALBARTA WEENINK*, hartelijk geliefde Echtgenoote van
G. KOUWENAAR JR.,
Kostschoolhouder.
BRUMMEN, 1 November 1858.

*** Den 30sten October jl. verloste zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, die ons heden weder door den dood ontnomen werd, mijne geliefde Echtgenoot *FRANCISCA NETSCHER.*
A. D. VAN DER GON NETSCHER.
DELFT, 1 November 1858.

*** Bevallen van een' ZOON *W. G. BERTRAND — MüLLER.*
LEYDEN, 1 November 1858.

*** Heden nacht beviel door Gods goedheid, zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, Vrouwe *M. I. F. VAN DER BANK*, geliefde Echtgenoote van
Mr. C. L. SCHULLER TOT PEURSUM.
UTRECHT, 2 November 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER *LOUISE JEANNETTE THEODORA VAN DER HOOP*, geliefde Echtgenoot van
H. CAMP.
'SGRAVENHAGE, den 2den November 1858.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *S. J. C. HUYGHENS BACKER — RöELL.*
BLOEMENDAAL, 2 November 1858.

*** Op den 18den dezer ontsliep zacht en zalig in haren Heere, onze dierbare Moeder, Vrouwe A. J. C. VON SCHMIDT AUF ALTENSTADT, Wed. *S. Hanewinckel*, diep betreurd door hare Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.
RAVENSTEIN, den 27sten October 1858.
Uit aller naam,
J. H. A. C. HANEWINCKEL.
V. D. M.
Deze algemeene kennisgeving wordt om buitenl. betrekkingen nu eerst gegeven.

*** Heden overleed zeer plotseling, in den ouderdom van 59 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer JOSUA BRUYN, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen en verdere Betrekkingen.
E. DE CLERCQ,
Wede. *J. Bruyn.*
Eenige kennisgeving.
AMSTERDAM, 29 October 1858.

*** Heden overleed ons jongste Kindje CAREL COENRAAD, over welks geboorte wij ons den 15den dezer mogten verheugen.
Dr. M. BUSCH GEERTSEMA
M. A. BUSCH GEERTSEMA,
geb. KOORDERS.
KOUDUM, 30 October 1858.

*** Het DOCHTERTJE over welker geboorte wij ons ruim acht dagen verheugden, ontsliep heden.
W. KOOMANS.
A. J. KOOMANS,
VERMEER.
ABCOUDE, 1 November 1858.
Eenige kennisgeving.

*** Voor de hartelijke deelneming ons betoond bij het aangaan van ons huwelijk, betuigen wij aan Vrienden en Betrekkingen, zoowel binnen als buiten deze Stad, onzen innigen dank.
O. A. J. RICHELLE,
Med. Doctor.
C. C. RICHELLE,
SWAAN.
1 November 1858.

*** Voor de vele en belangrijke deelneming ons betoond, wegens het afsterven van onzen dierbaren Vader en Behuwdvader *Levienis de Groot*, betuigen wij, ook namens de familie, langs dezen weg, den hartelijksten dank.
As. DE GROOT LZOON.
DORDRECHT, 3 November 1858.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming ons betoond, bij het overlijden van onzer hoogbejaarde Moeder en Behuwd-Moeder, *Elisabeth Fiddelaar*, Wed. *Hendrik van der Velden*, betuigt de geheele Familje door deze hunnen hartelijken dank.
Uit aller naam,
H. VAN DER VELDEN.
HAARLEM, 3 November 1858.

*** J. VAN DER HOEVEN Mz., te Schiedam, vraagt een' HULP-ONDERWIJZER. Behalve gewone verpleging bedraagt het Salaris 100 Guldens.

*** In eene Apotheek te Haarlem, wordt gevraagd een bekwaam BEDIENDE, bij voorkeur geëxamineerd. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. B. Z., bij den Boekh. C. ZWAARDEMAKER te Haarlem.

*** Gevraagd voor **vast werk** 2 SMIDS-KNECHTS, bekwaam tot het Smeden van Boeren- en Rijtuigwerk.
Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, aan F. STAM, te Bennebroek bij Haarlem.

*** ***f* 500 à *f* 1000 BELOONING**
voor hem, die aan Iemand van solide Familie en gedrag, P. G., bekend met het *Hollandsch, Fransch, Engelsch en Hoogduitsch*, niet onbemiddeld, in staat eenen vrij aanzienlijken Borgtogt te stellen, en gunstig bekend bij hooge Autoriteiten, terstond of later eene Administrative BETREKKING weet te bezorgen, welke p. m. *f* 500 's jaars rendeert, of anders den weg aanwijst om zulk eene Betrekking te bekomen. Adres *franco*, Letters N. N., bij den Boekh. A. HOOGENBOOM, Reestraat, te Amsterdam.

*** **MEN VRAAGT.**
tegen half November eene JUFVROUW van de P. G., tusschen dertig en veertig jaren oud, ter assistentie in de Huishouding en tot Gezelschap eener Ziekelijke Dame. *Franco* Brieven, onder Letters D. F., bij den Boekhandelaar F. C. BÜHRMANN, Vijzelstraat bij de Munt te Amsterdam.

*** **VERPACHTING van HAARDASCH en MESTSTOFFEN.**
Burgemeester en Wethouders der Gemeente ENKHUIZEN, zullen op Maandag den 15den November 1858, des middags ten 12 ure, op het Raadhuis **verpachten**, en wel voor den tijd van tien achtereenvolgende jaren:
Het ophalen van HAARDASCH, VUILNIS en SECREETMEST, in de Gemeente vallende, en waarvan de Voorwaarden dagelijks ter Secretarie der Gemeente gelezen kunnen worden.
Enkhuizen, 29 *October* 1858.
H. A. VAN BLEISWIJK, Burgemeester.
H. RIJXEN ENGELSMAN, Secretaris.

*** De Directie der *Maatschappij van Onderlinge Levensverzekering*, gevestigd te Amsterdam, heeft de eer de door haar verzekerde Deelnemers te berigten, dat de TWEEDE VIJFJARIGE WETENSCHAPPELIJKE BALANS, op den 30sten Junij 1858 is afgesloten met een voordeelig saldo van winst, welke winst overeenkomstig de statuten, over alle de loopende Contracten van Verzekeringen en Lijfrenten, volgens de berekening en Theorie van Levensverzekering is verdeeld, zijnde het Aandeel in deze winst over elk loopend Contract aangewezen en opgenomen in het Verslag, dat door de Commissie van Toezigt is uitgebragt, welk Verslag, voor de Belanghebbenden op *franco* aanvrage *gratis* te verkrijgen is, ten Kantore der Directie voornoemd, op de Prinsengracht bij de Prinsenstraat, alwaar mede de uitbetaling dier winsten zal geschieden.
Deze Maatschappij, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 8 Junij 1847 en 28 Januarij 1848, geeft door haar stelsel van Onderlinge Verdeeling der verkregene voordeelen, de meest billijke uitkomsten aan hare Deelnemers.
Op deze wijze toch, komen de voordeelen ontstaan uit de Premiën en Gelden, betaald volgens de Tarieven, ten bate der loopende Contracten van Verzekering en Lijfrenten, zoodat bij elke vijfjarige Balans, ieder Contract juist zooveel aan de Maatschappij heeft betaald, als voor de geloopene levenskans gedurende dat tijdvak, volstrekt vereischt wordt.
J. W. F. MATTHES.
Amsterdam, 28 *October* 1858.

*** **BEKENDMAKING.**
Burgemeester en Wethouders van GORINCHEM, maken bekend:
1°. dat de ST. HUBERTS BEESTENMARKT, aldaar zal gehouden worden, op den 29sten October 1858.
2°. de ST. MAARTENSCHE-PAARDENMARKT, den 15den November 1858.
3°. de ST. MAARTENSCHE-BEESTENMARKT, den 16den November 1858.
4°. dat op den dag der St. Maartensche-Paardenmarkt geen Rundvee aan de Lijn mag worden geplaatst, vóór des namiddags ten vier uren.
5°. dat de St. Maartensche-Marktweek begint den 15den en eindigt den 22sten November 1858, en
6°. dat de Lootdag voor Standplaatsen van Kramen is bepaald op den 11den November 1858.
Gorinchem, den 13*den October* 1858.
De Secretaris. De Burgemeester,
BOLL. J. W. VAN HOORN VAN BURGH.

AANBESTEDING.
Op Vrijdag den 12den November 1858, des namiddags ten 2 ure, zal door de speciale Commissie van Toezigt en Bestuur over *het Huis van Verbetering en Opvoeding* te Alkmaar, in hetzelve Huis, onder nadere goedkeuring van het Departement van Justitie, worden **Aanbesteed** de levering van:
50 Mudden *Zeeuwsche* TARWE, wegende minstens 74 Ned. Ponden per Mud.
50 Mudden *Rijn* TARWE, wegende minstens 77 Ned. Ponden.
50 Mudden *Kubanka* TARWE, wegende minstens 77 Ned. Ponden.
2 Lasten *Pruissische* ROGGE, wegende minstens 72 Ned. Ponden.
De inschrijvingsbilletten, op zegel geschreven en op den omslag vermeldende het merk op de aantebieden Monsters der te leveren Granen gesteld, zullen op den dag der aanbesteding, des namiddags vóór 1 ure, in de Regentenkamer van het Huis van Verbetering en Opvoeding, alwaar de conditiën ter lezing liggen, moeten zijn bezorgd, zullende de monsters drie dagen te voren moeten zijn ingeleverd.
Namens de Commissie voornoemd,
VAN DER LEIJ DRUIJVESTEIJN, Secretaris.

DUINWATER-MAATSCHAPPIJ.
Aanbesteding GASCOKE.
De Directie der Duinwater-Maatschappij, verlangt opgave van prijs, per Honderd Mudden, voor de leverantie van ongeveer *Dertig Duizend Nederlandsche Mudden grove* GASCOKE, *Tienduizend Mudden* te leveren vóór het eind der maand November 1858, en de resterende bij partijen vóór November 1859, alles vrij in de Bergplaatsen bij *Leiduin*, boven *Haarlem.*
De Directie voornoemd,
J. VAN LENNEP, Voorzitter.
J. G. JÄGER, Secretaris.
Amsterdam, 1 *November* 1858.

*** **GELEGENHEID TOT INWONING.**
Bij eene kleine Familie uit den fatsoenlijken stand, zonder Kinderen, P. G., een Huis met Tuin bewonende, bestaat gelegenheid tot INWONING, op een bloeijend en aangenaam gesitueerd Dorp in Gelderland, waar veel gelegenheid bestaat tot Wandeling aan de Route gelegen. Conditien zijn 2 à 3 Ongemeubileerde Kamers, Kost, Bediening en desverkiezende Gezellig-Verkeer. *Franco* Brieven, bij den Boekhandelaar J. V. SCHATTENKERK, te Doesborgh, onder Lett. V. D.

*** TE HUUR voor *f* 100 jaarlijks, 1 Mei 1859, des verlangende voor dien tijd, ook dadelijk: een net WOONHUIS, waarin beneden drie behangen, boven vier Kamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere gemakken, voorts Regenbak, Welwaterspomp en eenig Tuingrond daarachter, te Hasselt in Overijssel, alwaar bestaan goede Scholen en geregelde vervoermiddelen, zoo met Stoombooten als Diligence — en geringe plaatselijke belastingen.
Adres ten kantore van den Notaris FREISLICH, te Hasselt. Brieven *franco.*

*** **UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR!**
Door vertrek naar elders, wordt te KOOP of te HUUR aangeboden: Een groot en weldoortimmerd WINKELHUIS, geschikt tot uitoefening van alle Affaires; waar sedert verscheidene jaren, en nog het Vak in *Manufacturen* wordt uitgeoefend, staande op den besten Winkelstand der Stad Leyden. Te bevragen onder Letters A. G., bij den Heer F. FISCHER, op de Botermarkt te Leyden. Brieven *franco.*

*** TE KOOP, in het Logement *de Geleerde Man* te Bennebroek, nabij het Station Vogelenzang:
Best droog KEUKEN- en KAGCHELHOUT tot zeer civielen prijs.

*** G. W. WESSELING, zal op Maandag den 8sten November 1858, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam, in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteren te Verkoopen: Eene extra mooije, nieuw aangevoerde partij Greenen en Vuren, **Dramsche**, **Frederikstadsche**, Bijhavensche, **Riga**, **Narva** en Dantziger Balken; Noordsche Spieren; **Riga**, **Dantziger** en Noordsche Deelen; Narva Sparren en Sparhouten, Battings, Juffers, Ellens, Colters, Eikenhout; een partijtje **New-Orleans Pijpduigen** en andere HOUTWAREN. Liggende in den Binnenkant en op den wal.

VERKOOPING
BIJ EXECUTIE.
Op Dingsdag den 9den November 1858, des middagss ten 12 ure, zal door SIJTZE JAN HOEKSTRA, Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te Haarlem en aldaar woonachtig, te Haarlemmermeer in het Dorp aan het Kruis, worden overgegaan tot den Openbaren Verkoop van eene partij ROERENDE GOEDEREN, bestaande in ongeveer 38,000 nieuwe IJsselsteenen, 3,500 nieuwe roode en verglaasde Dakpannen en Vorsten, voorts Ribben, Kolders, Deelen en Platen, benevens eenig HUISRAAD en INBOEDEL.
De verkooping geschied om *contant* geld en zonder eenige verhooging. *Zegt het voort.*

*** Kapitein JOHN TAYLOR, gevoerd hebbende het Engelsche Schoner Schip *Mayqueen*, van Peterhead met een lading Pekelharing naar Haarburg gedestineerd, en op den 19den October jl., tusschen Vlieland en Terschelling op de gronden gestrand en vervolgens totaal verbrijzeld, presenteerd op Woensdag den 10den November eerstkomende, op het Eiland Terschelling, en voorts op Vrijdag den 12den November daaraan volgende, op het Eiland Vlieland, publiek om contante betaling, ten overstaan van den Notaris J. REEDEKER Fz., te Verkoopen: Eene partij van 503 Vaten PEKELHARING, waarvan 302 fusten op Terschelling en 201 fusten op Vlieland aangebragt en geborgen zijn, door Visscherlieden uit het genoemde Schip; meerendeels meer of minder defect.
De Verkooping zal op beide Eilanden aanvangen, voormiddags te elf ure, en op Maandag den 8sten November een Vaartuig te Harlingen gereed liggen, tot het vertrek der gegadigden naar Terschelling, van waar dezelven den 11den dito gevoegelijk naar Vlieland kunnen afvaren.
Nadere informatiën te bekomen, bij den Heer C. ZUNDERDORP, Scheeps-Commissionnair en Agent van diverse Consulaten te Terschelling, voormelden Kapitein adsisterende.

*** **OPENBARE VERKOOPING**
op Donderdag 11 November 1858, 's morgens 10 ure, *om gereed geld*, van KALF- en GELDE-KOEIJEN, BOEREN-GEREEDSCHAPPEN en **65000 ℔** best gewonnen KOE- en PAARDEN-HOOI, te West-Knollendam, Gemeente Wormerveer, ten Huize van *Pieter Bakker.*
Het Hooi staat aan ruim Water, om gemakkelijk met groote Vaartuigen te kunnen worden weggevoerd.

*** C. STUMPHIUS, Makelaar, te Beverwijk, zal ten overstaan van den Notaris C. JZN. PRINS, te Beverwijk, in het Logement *het Hof van Holland*, op Dingsdag 16 November 1858, 's morgens ten 10 uur, presenteren te verkoopen: 10 stuks KALF- en VAREKOEIJEN, 2 WERKPAARDEN, eene partij uitmuntend PAARDEN-HOOI, BOERENWAGEN en BOEREN- en BOUW-GEREEDSCHAPPEN. De Koeijen om betaald te worden op 1 Mei 1859.

*** C. STUMPHIUS, Makelaar te Beverwijk, zal ten overstaan van den Notaris C. JZN. PRINS, in het Huis Gekwoteerd No. 140, staande aan de Breestraat te Beverwijk, op Donderdag 18 November 1858, 's morgens ten 10 ure, presenteren te verkoopen: Eenen INBOEDEL waarbij eenig Goud- en Zilverwerk, twee paar Juweelen Oorhangers, diverse gladhouten en andere MEUBELEN, Porcelein, Staand-Horologie, Bedden met Toebehooren en eene partij TIMMERMANS-GEREEDSCHAPPEN. Alles daags voor den Verkoopdag te zien.

*** **HET RIETGEWAS OP *DE LOO*,**
(Buitengrond van den Stormpolder, onder Krimpen a/d IJssel,) waarvan de openbare Verkooping tegen den 6den November 1858 is aangekondigd, is *uit de Hand Verkocht en zal dus de aangekondigde openbare Verkooping geen voortgang hebben.*

*** De Notaris JALINK, te Almelo, zal publiek Verkoopen, op den vijfden November 1858 bij inzet, en den 27sten derzelfde maand bij toeslag, telkens des morgens om 10 ure, ten huize van *A. H. Nijhoff*, te Wierden:

Eene BOERENPLAATS *HET ZWEERINK* genaamd, gelegen in het Loo, te Wierden, bestaande in Boerenhuis, Schuur, en in de daaronder behoorende hooge en lage LANDERIJEN en HOUTGEWAS, groot 14 Bunders gecultuurde Grond.

En op den negenden November 1858 bij inzet, en den 30sten derzelfde maand bij toeslag, telkens des avonds om 6 ure, ten huize van de Wede. *Harwig*, te Almelo, met andere bij Almelo gelegen Percelen Land:

Een HUIS van twee WONINGEN *DE MOSTERDPOT* genaamd, met daarachter gelegen BOUWLAND, groot 1 Bunder, 37 Roeden, en eene uitgestrektheid van 29 Bunders GRASLAND, deels geschikt tot Bouwland, en met welig groeijend AKKERHOUT omgeven, waarin het Gras jaarlijks met het beste gevolg publiek wordt Verpacht, allergunstigst bij elkander op Halfweg, tusschen Almelo en Wierden, regts en links, van en aan den Straatweg gelegen, en de zeldzaam voorkomende gelegenheid aanbiedende zoowel tot goede Geldbelegging, als tot aanleg nabij Almelo van Heeren-Boerderij, of van eene of meerder Boeren-Plaatsen.

Informatien zijn te bekomen bij voornoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** Men zal op Zaturdag den 27sten November 1858, des namiddags ten één ure, te Utrecht achter St. Pieter, in het *Lokaal van Verkoopingen*, in het openbaar veilen en verkoopen:

Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd *CARLSTEIN*, bestaande in eene hechte en sterke Bouwmanswoning met Koe- en Paardenstal, Zomerhuis. Schuur, Hooiberg en 26 Bunders, 41 Roeden, 85 Ellen allerbest WEI-, HOOI- en BOSCHLAND, gelegen in den polder *Spengen* in de gemeente Kockengen, en onder *Oudhuizen* in de gemeente Wilnis.

Eerst in 4 percelen en vervolgens in Massa.

Eene kapitale HOFSTEDE, genaamd *CORNELIA'S HAEVE*, insgelijks bestaande in eene hechte en sterke Bouwmanswoning met Koe- en Paardenstal, Zomerhuis, Schuur, Hooiberg en 20 Bunders, 3 Roeden, 70 Ellen allerbest WEI-, HOOI- en BOSCHLAND, gelegen als voren.

Eerst in 3 percelen en daarna in Massa.

Breeder bij billetten en nader onderrigt ten kantore van de Notarissen VAN SCHERMBEEK en HONDIUS VAN DEN BROEK, te Utrecht.

VERKOOPING VAN EEN' TIMMERMANS-WINKEL.

De Notaris VAN ZIJST, te Woerden, zal, wegens den gevorderden leeftijd des Eigenaars, op Dingsdag den 30sten November 1858, des voormiddags ten elf ure, in de Herberg, genaamd *het graauwe Paard*, aan de Nieuwerbrug, onder Bodegraven, publiek Verkoopen:

Eene hechte en sterke HUIZINGE, waarin sedert onheugelijke jaren de *Timmermans-* en *Molenmakers-Affaire* met het beste succes wordt uitgeoefend, met daarbij behoorende groote TIMMERSCHUUR en BERGPLAATS, SCHUITENHUIS, ruime WERF, ERVE en GROND, staande en gelegen aan de Nieuwerbrug onder de Gemeente Bodegraven, Kadaster Sectie B, Nos. 1822 en 1823, ter grootte van 6 R., 81 E. Te aanvaarden 1 Januarij 1859.

Zijnde nadere informatiën te verkrijgen ten Kantore van voorne. Notaris.

VERZONDEN:

Het **October-Nummer** van de **ECONOMIST** en het **Bijblad van de Economist.** *Tijdschrift voor alle standen ter bevordering van Volkswelvaart* door Mr. J. L. DE BRUYN KOPS.

Prijs van de **Economist** voor 12 Nummers per jaar is *f* 3,80.

De Prijs van het **Bijblad** zal die van de **Economist** in ieder geval niet te boven gaan.

De toenemende belangstelling in dit voor velen zoo nuttig Tijdschrift, blijkt uit de talrijke abonnementen zoowel van **Leesgezelschappen** als van **Particulieren.**

Men abonneert zich bij alle Boekhandelaars in het Rijk en bij den Uitgever J. H. GEBHARD & Co., Rokin, te Amsterdam.

*** J. G. VAN TERVEEN en ZOON te Utrecht, en hunne correspondenten, debiteren met succes:

AL DE DICHTWERKEN
VAN
Mr. Hieronymus van Alphen,
op nieuw verzameld en uitgegeven door
MR. J. I. D. NEPVEU.
min kostbare uitgave in 2 Deelen.
Ingenaaid *f* 5.40. Gebonden in linnen *f* 6.40.

Tevens berigten zij aan de talrijke inteekenaren op
HET NIEUWE TESTAMENT,
met ophelderende en toepasselijke aanmerkingen
DOOR
Prof. VINKE,
dat de **dertiende** Aflevering, (*de Brieven aan Thimoteus, Titus en Philémon*) ter perse is.

Van de reeds verschenen afleveringen zijn op aanvrage nog eenige Exemplaren te bekomen.

*** Bij MENSING & DE KONING, te Rotterdam, is verschenen en alom te bekomen:
POLITIEKE BRIEVEN.
4e BRIEF. Prijs 25 Cents.

*** De **November-Aflevering** van de
Wetenschappelijke Bladen.
Eene Bloemlezing van dergelijke werken uit het Buitenland,
VOOR NEDERLAND BEWERKT, ONDER TOEZIGT VAN
Mr. J. T. BUYS en W. M. LOGEMAN,
bevat: De Dramatische kunst en de Tooneelhervorming in Duitschland. — Uit de „REVUE CONTEMPORAINE". — De opheffing van het Lijfeigenschap in Rusland. — Uit „L'ECONOMISTE BELGE". — BIJBLAD. — Boekaankondiging. — Miscellanea.

Elke Maandelijksche Aflevering kost 80 Cents.

De **November-Aflevering** van
Jhr. Mr. J. C. de Jonge,
GESCHIEDENIS VAN HET NEDERLANDSCHE ZEEWEZEN,
bevat: (Tweede Engelsche Oorlog, 1665). Wijze van het bouwen, meten, verdeelen en grootte der Schepen. — Verbetering en versterking der Wapenen. — Bemanning der Vloten. — Oprigting van Regementen Mariniers. — Verbeteringen in de bemanning der Schepen. — Verdeeling der Scheepsbevelhebbers. — Vermeerdering der Kapiteins en Luits.-Admiraals en gevolgen derzelve. — Nieuwe artikelbrief, regtspleging en straffen bij het Zeewezen. — Bijstand aan gewonden en verminkten en Belooningen aan dapperen. — Monstering, voeding en verpleging van het Scheepsvolk. — Godsdienstleeraren bij de Vloot. — Soldij. — Bezwaren voor de Schatkist. — Schadelijke gevolgen daarvan. — Onderstand aan het Zeewezen. — Instructie voor den Opperbevelhebber. — Verdeeling der Vloot in Eskaders en Smaldeelen. — Onderscheidingsteeken en sterkte dier Eskaders. — Berigtschrift van den Opperbevelhebber voor de Commandeurs. — Verbetering der Seinen. — Voorschriften omtrent de inwendige dienst. — Spoedige herstelling der Vloten. — Commissarissen en welvoorziene magazijnen in de Havens. — Schepen met behoeften en matrozen, gereed liggende. — Hun aard en zeeposterij. — Uitgevaardigden naar de Vloot. — Uitstekende ijver van de Witt.

Bij deze Aflevering is het Portret van EGBERT MEUSSEN CORTENAER.

Elke Aflevering kost 75 Cents. Elk Portret 15 Cents.

De **November-Aflevering** van
Ons Voorgeslacht
IN HUISSELIJK EN OPENBAAR LEVEN
DOOR
W. J. HOFDIJK,
bevat: Heilige Tijden. — Feestdagen. — Osterfeest. — Belders Dood- en Feestdag. — Beschermgodinnen. — Paardrijden der Vrouwen. — Klassen der Dienenden. — Hofhoorigen. — Keurmede, regt van den Brandende Lamp. — Kamerlingen. — Derfbrood. — Recht van Wildfang. — Het Ganzenkat. — Lijf-eigenen. — Verkoop eens Lijf-eigenen. — Een Lijf-eigene buitenslands gevoerd. — Bedevaart. — MET TWEE PLATEN: *Nederlanders in het Saxo-Frankische Tijdvak; Saxo-Frankiesch Vaatwerk.*

Elke Maandelijksche Aflevering kost 60 Cents.

JACOBA VAN BEIEREN,
DOOR
W. J. HOFDIJK
maakt de **November-Aflevering** uit van de
Historische Vrouwen.
Elke Maandelijksche Aflevering kost 75 Cents.

*** G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, heeft bij meest alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:
HET DURHAM-VEE.
Naar het Hoogduitsch van **Prof. RAU**, door
E. C. ENKLAAR,
Met drie gekleurde Platen *f* 1,—.

Bij denzelfden ziet het licht:
NEÊRLANDS PLANTENSCHAT
OF
LANDHUISHOUDKUNDIGE FLORA,
behelzende eene beschrijving der Onkruiden, Vergiftige en nuttige inlandsche Planten en der in onzen Landbouw gekweekte Gewassen, door **Prof. H. C. VAN HALL.**

Met **288** Figuren .... *f* 3,90.

BLIKKEN IN HET LEVEN DER NATUUR.
POPULAIR TIJDSCHRIFT tot BEVORDERING van NATUURKENNIS onder alle STANDEN.
Prijs per jaar slechts **90** Cents.

Werken van J. HOEK,
uitgegeven bij S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*:

I. **BERNARD ROBELIUS**, 2 Deelen. à *f* 7,20.
II. **DE FAMILIE PLOEGERS**, 2 Deelen „ „ 7,20.
III. **DE GODSDIENST in het LEVEN**, voorgesteld in Novellen, 2 Deelen „ „ 3,20.
gebonden. „ „ 3,80.
IV. **MINA EN BETSY**, *tweede druk* ..... „ „ 1,60.
gebonden. „ „ 1,90.
V. **Uit het DAGELIJKSCHE LEVEN**, gebonden. „ „ 1,90.

*** Bij alle Boekhandelaren kan men inteekenen op
DE WARE VRIEND DER JEUGD.
CHRISTELIJKE VERTELLINGEN,
naar **C. MALAN,**
DOOR
J. J. L. TEN KATE.

Leert den jongen de eerste beginselen naar den eisch zijns wegs; als hij ook oud zal geworden zijn, zal hij daarvan niet afwijken. Spreuk XXII: 6.

Inhoud der Vijfde Aflevering:

I. Ik wordt haast tien jaar.
II. Het voetspoor des meesters.
III. Barmhartigheid.
IV. Gij zult den Heer uwen God niet verzoeken.
V. Gedenk aan uwen Schepper in de dagen uwer jeugd.

De 5 eerste Afleveringen zijn reeds aan de Inteekenaren verzonden, de 6de is ter perse. J. J. VAN BREDERODE.

Haarlem, November 1858.

*** VAN DRUTEN en BLEEKER te Sneek geven uit:
HET HEELAL EN ZIJNE WONDEREN,
POPULAIRE VOORSTELLING DER STERREKUNDE EN STERREKUNDIGE AARDRIJKSKUNDE,
door **A. DIESTERWEG.** Vrij bewerkt naar den vijfden druk uit het Hoogduitsch door **W. GLEUNS Jr.** Twee deelen, 500 pags. met 8 groote uitslaande platen, *f* 2,40.

Het toenemend debiet, dat deze geheele uitgaaf te beurt valt, zal, vertrouwen de uitgevers, ook aan dit schoone en belangrijke werk niet onthouden worden. **Goed en goedkoop** blijft de basis dezer gansche onderneming, die in zijn geheel, en dit werk in 't bijzonder, ook aan H.H. Onderwijzers zeer wordt aanbevolen.

Mede hebben zij verzonden:

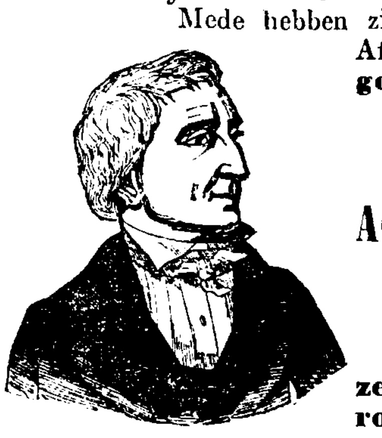

Aflev. 9—12 van de **tweede goedkoope uitgaaf** van
SCHLOSSERS
GESCHIEDENIS DER
ACHTTIENDE EEUW
EN DER
NEGENTIENDE.
Prijs per aflev. van 3 vel zeer compressen druk in **royal** 8vo slechts **36 Cents.**

Het eerste deel van dit zoo hoogst belangrijk werk is in elken Boekwinkel voorhanden.

*** Bij C. H. SCHETSBERG, te Goes, is uitgegeven en alom te bekomen:

1. HET PLEIZIERIGSTE BOEK, Keur van vrolijke Verhalen. 2e druk gr. 8° .... *f* —,80.
Een boek om Winteravonden te korten.

2. C. MORSOLET. De vrijmetselarij der Vrouwen. 2 dln. met vignetten gr. 8° .... *f* 5,00.
Eene Roman die om deszelfs verrassende inhoud in geen Leesgezelschap diende te ontbreken.

3. BUNDEL LEERREDENEN van J. P. VAN HARENCARSPEL, C. KRABBE, Dr. E. MOLL, Dr. R. A. S. PICCARDT, I. PRINS, Dr. L. PROES, Dr. W. R. VEDER, Dr. G. J. VINKE, gr. 8° .... *f* 2,00.
Een bundel Leerredenen van bovengenoemde Predikanten ten voordeele der Haarlemmermeerkerk uitgegeven, zal ieder zeker welkom zijn.

4. S. CROMMELIN. Welmeenende Raadgevingen aan Studerende Jongelingen en die uit den beschaafden stand. Postformaat 4e druk .... *f* —,60.

5. ———— Hartelijke opwekking tot het ijverig streven naar reinheid van Hart en Wandel. 8e druk .... *f* —,20.

6. ———— Waarschuwing tegen het misbruiken van den naam van God. 10e druk ..... *f* —,15.
Deze drie werkjes van den onlangs ontslapenen geliefden Leeraar worden ieder ten dringendste aanbevolen, als zijnde voor Scholen en Catechisatien zeer geschikt.

7. DE PLANTER BRUNEL EN ZIJNE SLAVEN AVA EN NENO, of hoe de Hemelsche Vader het kwade gedoogt om daaruit het goede te doen geboren worden. Met 3 gekleurde plaatjes in linnen prachtband kl. 8° .... *f* 1,10.

8. IDEM voor Schoolgebruik .... „ —,30.
Ieder die het waarachtig belang van het Zendeling-genootschap en dat ter afschaffing der Slavernij ter harte neemt, zal zekerlijk na de lezing de verspreiding bevorderlijk zijn.

9. M. DESAGU. Korte Geschiedenis van het Rijk der Natuur, en beknopte opgave van het gebruik dat van de voornaamste Natuurvoortbrengselen gemaakt wordt. Naar het Hoogd. door C. DE JONG kl. 8° ..... *f* —,80.
Op weinige exemplaren na is dit onlangs uitgegeven werkje uitverkocht.

10. IDEM. Schooluitgave .... *f* —,40.
Op vele der voornaamste Scholen is dit reeds ingevoerd, en wordt Heeren Onderwijzers zeer aanbevolen.

11. A. KAKEBEEKE. Verhandeling over de Kanada en Whitingtonsche tarwe gr. 8° .... *f* —,35.
Dit werkje is bekroond met de Gouden en Zilveren medaillen der Maatschappij van Nijverheid te Haarlem.

12. O. VERHAGEN. Een woord. De geschiedenis betreffende den ontbonden Maatschappij van verbeterde Meekrap-bereiding in Zeeland gr. 8° .... *f* —,60.
Elk Fabriekant diende deze brochure te lezen, zoowel als ieder die het fabriekwezen ter harte neemt.

13. SNOEP (J. PERSANT.) Proeve eener historische kritische beschouwing van het wezen en de behandeling der breukbeklemming gr. 8° .... *f* 1,90.
Men leze de zoo gunstige beoordeeling en aanbeveling van dit degelijke werk in de Geneeskundige Courant No. 42.

14. WET TOT REGELING VAN HET LAGER ONDERWIJS .... *f* —,10.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.